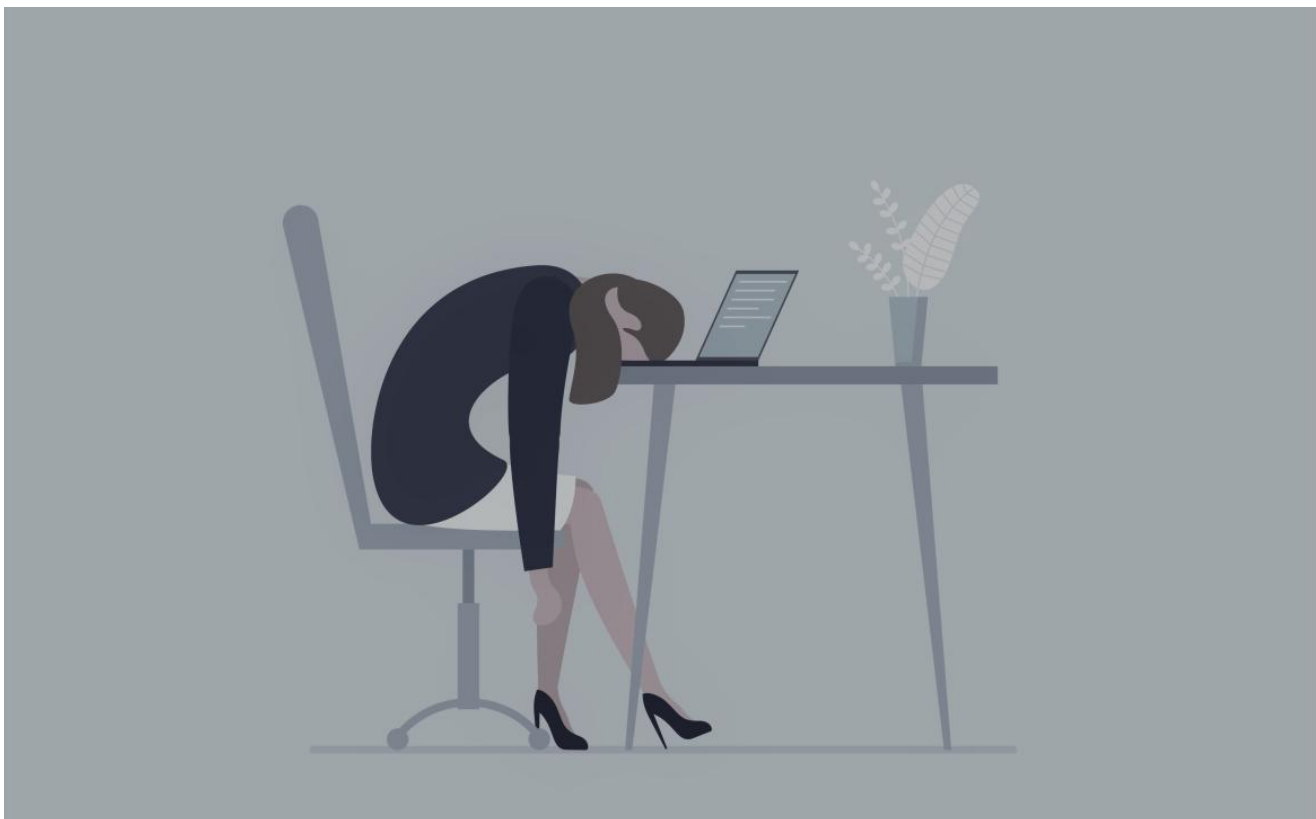

End varatuks teinud võlgniku tehingud saab tagasi pöörata

Laialdaselt on teada, et äriühingu pankroti korral pööratakse tagasi vahetult enne pankrotti tehtud tehingud, mis kahjustavad võlausaldajaid. Mõnevõrra vähem tuntud on see, et sarnane võimalus on sissenõudjal ka täitemenetluses. Kui võlgnik on täitemenetluse kartuses oma vara teistele isikutele võõrandanud, võib olla võimalik vara uutelt omanikelt tagasi võlgnikule nõuda, et seda saaks täitemenetluses müüa.

Täitemenetluse seadustik lubab võlausaldajal, kellel on võlgniku vastu jõustunud kohtuotsus või muu täitedokument, nõuda kohtu kaudu võlgniku tehtud tehingu tagasivõitmist, kui täitemenetluses pole õnnestunud nõuet täita või on tõenäoline, et see ei õnnestu. Selle mõtte on pöörata tagasi tehingud, mille eesmärk või mõju oli võlgniku maksevõime vähendamine.

Kui teine pool, kellele võlgnik oma vara võõrandas, teadis, et tehinguga kahjustatakse võlausaldaja huve, on võimalik tagasi võita lausa kuni kolm aastat enne tagasivõitmise hagi esitamist tehtud tehing. Kui tehing tehti lähikondsega, näiteks abikaasaga, enda või abikaasa lähisugulasega või juriidilise isiku puhul temaga seotud isikuga, kehtib eeldus, et tehingu teine pool teadis võlausaldaja huvide kahjustamisest. Samasugune eeldus kehtib ka tehingute puhul, mis tehti kuni kuus kuud enne täitemenetluse algust. Seega neil juhtudel on tehingu tagasipööramine lihtsam. Kinge või muu vara tasuta võõrandamise leping on võimalik kahe aasta jooksul tagasi võita sõltumata sellest, kas kingisaaja või vara tasuta omandaja teadis võlausaldaja huvide kahjustamisest.

Nagu eelnevast selgub, on tehingute tagasivõitmisele seatud ajalised piirangud. Praktikas võõrandab võlgnik mõnikord vara juba ammu enne täitemenetlust, vahel ajal, mil alles kohtus menetletakse võlausaldaja nõuet tema vastu. Riigikohus on leidnud, et selleks, et vältida tagasivõitmise tähtaegade möödumist, võib võlausaldaja esitada n-ö ennetava tagasivõitmise hagi juba enne täitemenetluse algust. Sel juhul tagasivõitmise asja menetlus peatatakse ja see jääb ootele, kuni lahendatakse võlausaldaja ja võlgniku vaheline vaidlus nõude enda üle.

Erinevalt pankrotimenetlusest peab võlausaldaja ise täitma aktiivset rolli selleks, et võlgniku tehinguid tagasi võita. Kui pankrotimenetluses tegeleb selliste hagide esitamisega pankrotihaldur ja võlausaldajad ei pea ise tagasivõitmisega vaeva nägema, siis täitemenetluses kohtuotsuse vm täitedokumendi täitmise huvides tehingu tagasivõitmiseks peab hagi esitama võlausaldaja.

Kui kohus rahuldab tagasivõitmise hagi, tunnistas ta vara võõrandamise tehingu kehtetuks. Sel juhul peavad tehingu pooled tagastama kõik, mis nad tehingu alusel said. Seega peab muu hulgas tehingu teine pool andma vara võlgnikule tagasi. Peale seda on kohtutäituril võimalik vara müüa, et saadud rahast rahuldada võlausaldaja nõue.

Kui Teil on nõue, kuid teate, et võlgnik on end muutnud varatuks, aitavad NJORDi advokaadid meelega leida lahendust, et vara oleks võimalik võlgnikule tagasi saada ja täitemenetluses müüa.

•	in
•	
•	f
•	
•	
•	

TRIINU HIOB
VANDEADVOKAAT, PARTNER
(+372) 66 76 440
TRIINU.HIOB@NJORDLAW.EE